

**PODLASKI URZĄD WOJEWÓDZKI
w BIAŁYMSTOKU
15-213 Białystok, ul. Mickiewicza 3**

Białystok, 25 maja 2012r.

PS-V.431.17.2012.MG

**Pani Maria Czajkowska
p. o. Kierownika
Ośrodka Pomocy
Społecznej w Goniądzu**

Uprzejmie informuje, że w wyniku kontroli kompleksowej przeprowadzonej w dniach 11, 12, 13 i 16 kwietnia 2012r. w Ośrodku Pomocy Społecznej w Goniądzu w zakresie realizacji zadań własnych gminy oraz zadań z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009r. Nr 175, poz. 1362 ze zm.) przez pracowników Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku, dokonano ustaleń opisanych szczegółowo w protokole kontroli. Kontrolą objęto okres od 01.01.2011r. do dnia kontroli, uwzględniając dane statystyczne dotyczące udzielonych świadczeń z zakresu pomocy społecznej za 4 kwartały poprzedzające miesiąc rozpoczęcia kontroli.

Protokół kontroli kompleksowej Ośrodka Pomocy Społecznej w Goniądzu został podpisany przez p.o. kierownika Ośrodka, w dniu 11 maja 2012r. Do protokołu nie wniesiono zastrzeżeń.

Wykonywanie zadań wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej w kontrolowanym okresie oceniam pozytywnie z nieprawidłowościami.

W trakcie kontroli stwierdzono, iż w okresie objętym kontrolą realizacją zadań zajmowali się: kierownik Ośrodka, a od 4 października 2011r. p.o. kierownika, główny księgowy, 3 starszych pracowników socjalnych, pracownik socjalny, aspirant pracy socjalnej, 8 osób w ramach umów zleceń, świadczących usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, w tym 4 osoby świadczyły specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Stwierdzono, że osoba pełniącą obowiązki kierownika Ośrodka, nie posiada kwalifikacji określonych w art. 6 ust. 1 i ust. 4 ustawy z dnia 21 listopada 2008r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2008r., Nr 223 poz. 1458 ze zm.), zgodnie z którym pracownikiem samorządowym zatrudnionym na podstawie umowy o pracę na kierowniczym stanowisku urzędniczym może być osoba, która posiada kwalifikacje zawodowe wymagane do wykonywania pracy na określonym stanowisku oraz dodatkowo posiada wykształcenie wyższe pierwszego lub drugiego stopnia w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym.

Osoby świadczące usługi specjalistyczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi nie posiadają kwalifikacji do wykonywania zawodu dającego wiedzę i umiejętności pozwalających świadczyć określone specjalistyczne usługi, o których mowa w § 3 ust. 3 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. Nr 189, poz. 1598, ze zm.). W zawartych umowach zlecenia z opiekunami ogólnie określono zakres powierzonych im do wykonania czynności.

Pozostałe osoby realizujące zadania z zakresu pomocy społecznej posiadają wymagane kwalifikacje niezbędne do wykonywania pracy na zajmowanych stanowiskach.

Ustalono również, że w Ośrodku nie utworzono komórki organizacyjnej do realizacji świadczeń rodzinnych, zadania z ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych

(Dz. U. z 2006r. Nr 139, poz. 992, ze zm.), realizuje pracownik socjalny oraz aspirant pracy socjalnej.

Pracownicy socjalni posiadają legitymacje pracownika socjalnego, według wzoru stanowiącego załącznik nr 1 do rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 25 stycznia 2011r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. Nr 27, poz. 138).

Burmistrz Goniądza wydał stosowne upoważnienia do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach, z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy.

Ustalenia kontroli wykazały, że gmina realizowała zadania własne o charakterze obowiązkowym, wynikające z art. 17 ust. 1 pkt 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10, 11, 13, 14, 16, 17, 18, 19, 20 ustawy. Natomiast zadania wynikające z art. 17 ust. 1 pkt 8, 9, 12, 15, 16a nie były realizowane.

Gmina realizowała zadania własne, wynikające z art. 17 ust. 2 pkt 1 i 5 ustawy, nie realizowała zadań wynikających z art. 17 ust. 2 pkt 2, 3 i 4.

Gmina realizowała zadania wynikające z art. 18 ust. 1 pkt 3 i 6.

Zadanie w zakresie dożywiania realizowano, w szczególności na podstawie ustawy z dnia 29.12.2005r. o ustanowieniu wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. W okresie objętym kontrolą dożywianie uczniów, w zdecydowanej większości, prowadzono zgodnie z § 3 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 2006r. w sprawie realizacji programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (Dz. U. Nr 25, poz. 186, ze zm.), tj. ze szczególnym uwzględnieniem gorącego posiłku. Ponadto w okresie wolnym od nauki Gmina prowadziła dożywianie dzieci w formie świadczeń pieniężnych na zakup posiłku lub żywności.

Zadania wynikające z art. 18 ust. 1 pkt 4, 5, 7, 8, 9 ustawy nie były realizowane.

Zadanie wynikające z art. 110 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej realizowano.

Zadania wynikające z art. 110a nie realizowano.

Organ stanowiący podjął uchwały, określone przepisami prawa.

Ośrodek nie kierował wniosków o ustalenie niezdolności do pracy, niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności do organów określonych odrębnymi przepisami - pracownicy Ośrodka udostępniali wnioski i udzielali informacji (zadanie określone w art. 110 ust. 6 ww. ustawy). Nie wytaczano na rzecz obywateli powództwa o roszczenia alimentacyjne, natomiast osobom zgłaszającym się do Ośrodka udzielano informacji w powyższej sprawie (zadanie określone w art. 110 ust. 5 ww. ustawy).

Składano Radzie Miejskiej coroczne sprawozdanie z działalności Ośrodka i przedstawiano potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

Stwierdzone w trakcie kontroli kompleksowej Ośrodka Pomocy Społecznej w Goniądzu nieprawidłowości, w zakresie realizacji zadań dotyczyły następujących zagadnień:

1. W uchwale Rady Miejskiej w Goniądzu Nr XIII/73/07 z dnia 26 września 2007r. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania, nie określono kosztu jednej godziny usługi opiekuńczej i specjalistycznej usługi opiekuńczej, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznym, w myśl art. 50 ust. 6 ustawy o pomocy społecznej.

2. W sprawach dotyczących przyznawania i wypłacania zasiłków okresowych w 2 przypadkach brak dokumentu określonego w art. 107 ust. 5b, pkt 15 ustawy o pomocy społecznej oraz w 1 przypadku ustalając dochód rodziny Ośrodek nie pomniejszył go o wysokość opłaconej miesięcznej składki na ubezpieczenie społeczne rolników.

3. W sprawach dotyczących przyznawania pomocy w formie usług opiekuńczych w 2 przypadkach częściowo zwolniono stronę z ponoszenia odpłatności, jednak nie wskazano okresu, na jaki osoba została zwolniona, niezgodnie z zapisem zawartym w § 3 uchwały RM w Goniądzu Nr XIII/73/07 z dnia 26 września 2007r.

4. Przyznając pomoc w zakresie dożywiania dzieci oraz pozostałych osób na podstawie ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w 2 przypadkach nie rozpatrzono możliwości przyznania świadczenia w formie zasiłku okresowego pomimo, że zachodziły przesłanki wynikające z art. 7, 8 i 38 ustawy o pomocy społecznej.

5. W sprawach dotyczących przyznawania pomocy w formie skierowania do domu pomocy społecznej i ponoszenia odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu, decyzję ustalającą odpłatność osoby umieszczonej, wydano niezgodnie z terminem określonym w art. 59 ust.1 ustawy o pomocy społecznej, od skierowania strony do dps tj. od 06.06.2007r. do dnia 13.09.2011r. nie przeprowadzano aktualizacji wywiadu środowiskowego (w art. 107 ust. 4 ww. ustawy), organ dokonał zmiany decyzji administracyjnej zmieniającej odpłatność za pobyt w dps pomimo, że kwota zmiany dochodu osoby w okresie ponoszenia odpłatności za pobyt w dps nie przekroczyła 10% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej.

6. W sprawach dotyczących przyznawania i wypłacania zasiłków stałych w 2 przypadkach nie przeprowadzono wywiadów u osób, o których mowa w art. 103 ustawy o pomocy społecznej.

7. W sprawach dotyczących przyznawania pomocy w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w 1 przypadku zmieniono wysokość odpłatności w sytuacji, gdy zmiana dochodu strony nie przekroczyła 10 % kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej - co jest niezgodne z art. 106 ust. 3b ustawy o pomocy społecznej, w sprawdzonych przypadkach ustalono uprawnienia do świadczeń na podstawie zaświadczeń lekarzy rodzinnych bądź pediatrów, w wywiadach środowiskowych nie odnotowano występowania schorzeń potwierdzających przyznanie pomocy w formie usług specjalistycznych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, zapis umieszczony w sentencjach decyzji „Ilość przyznanych godzin usług może ulec zmianie zgodnie (...) z możliwościami Ośrodka Pomocy Społecznej” jest niezgodny z art. 106 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, zgodnie z którym przyznanie świadczeń (w tym zmiana zakresu i wymiaru godzinowego) następuje w formie decyzji administracyjnej, w wydanych decyzjach administracyjnych nie określono miejsca świadczenia usług zgodnie z art. 50 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej oraz nieczytelnie określono zasady odpłatności za udzielone świadczenia.

Stwierdzone uchybienia dotyczyły:

1. W sprawach dotyczących przyznawania pomocy w formie skierowania do domu pomocy społecznej i ponoszenia odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu, w rozstrzygnięciach decyzji ustalających odpłatność osoby umieszczonej w domu pomocy społecznej organ ustalił własną odpłatność (Gminy Goniądz).

2. W sprawach dotyczących przyznawania i wypłacania zasiłków stałych, w rozstrzygnięciach decyzji administracyjnych znajdują się zapisy dotyczące opłacania przez Ośrodek składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz nie potwierdzono braku możliwości uzyskania innych świadczeń z systemu zabezpieczenia społecznego.

3. W sprawach dotyczących przyznawania i wypłacania zasiłków celowych w 1 przypadku rozstrzygnięcie decyzji dotyczy udzielenia pomocy w postaci zasiłku celowego i jednocześnie

w formie niepieniężnej „w naturze” oraz w 1 przypadku pomimo nadanego decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności dokonano przelewu świadczenia do banku po 14 dniach od jego odbioru.

4. We wszystkich sprawdzonych postępowaniach administracyjnych, w podstawach prawnych decyzji administracyjnych zamieszczono niewłaściwe publikatory ustawy o pomocy społecznej, dotyczące zmian ustawy.

Przyczyną powstania omówionych w niniejszym wystąpieniu nieprawidłowości i uchybień jest niewłaściwe stosowanie obowiązujących przepisów prawa, wynikające z błędnej ich interpretacji, bądź ich nieznamośności, w szczególności ustawy o pomocy społecznej, niewystarczający nadzór bezpośredniego przełożonego nad załatwianiem spraw przez podległych pracowników.

Za powstałe nieprawidłowości odpowiedzialny jest p.o. kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Goniądzu oraz Burmistrz Goniądza.

Przedstawiając powyższą ocenę i uwagi zobowiązuję p.o. kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Goniądzu do:

1. Utworzenia komórki organizacyjnej do realizacji świadczeń rodzinnych w celu wykonania dyspozycji zawartej w art. 20 ust. 4 ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych.

2. Świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi przez osoby posiadające kwalifikacje wynikające z rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. Nr 189, poz. 1598, ze zm.) oraz określanie zakresu powierzonych im do wykonania czynności, w zawartych umowach.,

3. Podjęcia działań w celu zmiany uchwały Rady Miejskiej w Goniądzu Nr XIII/73/07 z dnia 26 września 2007r. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania.

4. Ustalania sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej osoby lub rodziny w oparciu o dokumenty określone w art. 107 ust. 5b ustawy o pomocy społecznej.

5. Pomniejszania dochodów strony o wysokość opłaconej miesięcznej składki na ubezpieczenie społeczne rolników.

6. Rozpatrzenia możliwości przyznania stronie, świadczeń z pomocy społecznej, mających charakter obligatoryjny (zasiłek okresowy), w sprawach, o których mowa w protokole kontroli – str. 10 i 14, jak również rozpatrywania możliwości udzielania tych form pomocy w przyszłości.

7. Dokonywania precyzyjnych zapisów, w sentencjach decyzji administracyjnych, w zakresie przyznawania i wypłacania zasiłków celowych oraz przestrzegania procedury wynikającej, z nadania decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności.

8. Zwalniania strony z ponoszenia odpłatności za pomoc w formie usług opiekuńczych, zgodnie z regulacjami zawartymi w uchwale Nr XIII/73/07 z dnia 26 września 2007r. Rady Miejskiej w Goniądzu.

9. Ustalania w rozstrzygnięciach decyzji w sprawie odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej jedynie praw i obowiązków mieszkańca, wydawania decyzji w terminie określonym w art. 59 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, przeprowadzania aktualizacji wywiadu środowiskowego zgodnie z terminem określonym w art. 107 ust. 4 ww. ustawy, dokonywania zmiany decyzji administracyjnej zmieniającej odpłatność za pobyt w dps w sytuacji gdy zmiana dochodu osoby w okresie ponoszenia odpłatności za pobyt w DPS przekroczyła 10% kryterium dochodowego oraz po przeprowadzeniu wywiadu, o którym mowa powyżej.

10. Umieszczania w rozstrzygnięciach decyzji w sprawie zasiłku stałego jedynie zapisów przyznających prawo do świadczenia, potwierdzania braku możliwości uzyskania innych świadczeń z systemu zabezpieczenia społecznego oraz przeprowadzania wywiadów u osób, o których mowa w art. 103 ustawy o pomocy społecznej.

11. Dokonywania zmiany decyzji administracyjnej w zakresie odpłatności za specjalistyczne usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w sytuacji gdy, zmiana dochodu osoby w okresie ponoszenia odpłatności za ww. usługi przekroczyła 10% kryterium dochodowego, ustalania uprawnień do świadczenia na podstawie zaświadczeń lekarza specjalisty, odnotowywania w aktach sprawy występowania schorzeń potwierdzających przyznanie pomocy w formie usług specjalistycznych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, ustalanie miejsca, zakresu i wymiaru ww. usług w drodze decyzji oraz precyzyjnego określania w sentencjach decyzji administracyjnych zasad odpłatności za udzielone świadczenia.

12. Zamieszczania w podstawach prawnych decyzji administracyjnych aktualnych publikatorów ustaw oraz aktów wykonawczych.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej przysługuje Pani, jako osoby kierującej kontrolowaną jednostką, prawo zgłoszenia do Wojewody Podlaskiego zastrzeżeń w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych.

W przypadku nieskorzystania z powyższego prawa należy w terminie 30 dni powiadomić Wojewodę Podlaskiego o sposobie i terminie realizacji zaleceń, uwag i wniosków.

Z up. WOJEWODY PODLASKIEGO

Andrzej Kozłowski

Dyrektor
Wydziału Polityki Społecznej

Do wiadomości:
Burmistrz Goniądz

KANCELARIA OGÓLNA

23 MAJ 2012

25.05.2012r. Marta Giermanin - A. inf.